

ChristenUnie
SGP

Z V ZOETERMEER
VOORUIT

GROEN
LINKS
ZOETERMEER

VERGADERING RAAD d.d. 2306-73A

26 JUNI 2023

Motie

aangenomen

Maak werk van het Bufferbudget!

26 juni 2023

De gemeenteraad van Zoetermeer, in vergadering bijeen op 26 juni 2023,

Constaterende dat:

- Gemeenten een inkomstenverrekening toepassen voor mensen met een bijstandsuitkering die gaan werken en minder dan de bijstandsnorm verdienen
- Door het verrekenen van de uitkering met het inkomen uit arbeid er maandelijks schommelingen kunnen ontstaan, waardoor mensen onder het bestaansminimum dreigen te komen
- Dit grote onzekerheid met zich meebrengt voor de bijstandsgerechtigden in kwestie, hetgeen als zeer stressvol wordt ervaren
- Naar deze problematiek gelukkig al uitgebreid onderzoek is gedaan

Overwegende dat:

- Om mensen te stimuleren om vanuit de bijstandsuitkering aan het werk te gaan, het belangrijk is dat mensen stabiliteit in hun inkomen hebben
- Het nieuwe instrument 'bufferbudget' daarbij een hulpmiddel kan zijn, waarbij met een min of meer flexibel in te zetten budget, gekoppeld aan de persoon, de schommelingen en onzekerheid van inkomstenverrekening weggenomen kunnen worden
- Verschillende gemeenten inmiddels (een vorm van) het bufferbudget toepassen als oplossing voor de financiële onzekerheid die bij inwoners kan ontstaan wanneer zij deeltijd gaan werken in de bijstand
- Het bufferbudget is opgenomen in het concept wetsvoorstel Participatiewet in balans. De beoogde invoeringsdatum is 1 januari 2025

Verzoekt het college:

- De raad te informeren over de wijzigingen in de Participatiewet die zijn opgenomen in het concept wetsvoorstel Participatiewet in Balans, waaronder in het bijzonder het bufferbudget en de wijze waarop dit budget inwoners gaat helpen om in deeltijd te werken.
- Aan te sluiten bij deze nieuwe wet onder de voorwaarde dat deze per 1 januari 2025 wordt ingevoerd
- Zodra blijkt dat er vertraging gaat ontstaan met de gewijzigde Participatiewet, zelf een onderzoek te starten naar de mogelijkheden om (een vorm van) het bufferbudget ook in Zoetermeer toe te passen, zodat dit op 1 januari 2025 kan ingaan
- Als we moeten overgaan tot een eigen onderzoek vanwege vertraging van de nieuwe Participatiewet, bij het najaarsdebat 2024 met een plan van aanpak te komen op welke manier het bufferbudget inwoners die deeltijd gaan werken in de bijstand in Zoetermeer gaat helpen

Sicco Louw, PvdA Zoetermeer
Francijn Brouwer, CU/SGP
Sepheer Mohammedian, Zoetermeer Vooruit
Gernand Ekkelenkamp, D66 Zoetermeer
Jennifer van Werkhoven, GroenLinks Zoetermeer

Toelichting:

Wanneer inwoners met een bijstandsuitkering gaan werken ontvangen zij salaris van hun werkgever. Indien dit salaris lager is dan de bijstandsnorm die voor hen geldt, wordt het salaris door de gemeente aangevuld tot bijstandsniveau. Gemeenten voeren hiertoe een 'inkomstenverrekening' uit om te bepalen op welk bedrag aan bijstand deze mensen nog recht hebben.

De aanvullende uitkering moet aan het eind van de maand of snel daarna worden uitbetaald, maar vaak is dan nog niet duidelijk wat iemand heeft verdiend: de maand is nog niet voorbij en/of de werkgever heeft het loon nog niet doorgegeven. Vooral als iemand geen vaste inkomsten heeft, is het een lastige taak om op tijd de juiste uitkering te berekenen en te betalen. Bij wisselende uren, loon dat wekelijks of vierwekelijks wordt uitbetaald of flexibel werk is die uitdaging het grootst.

In een flexibiliserende arbeidsmarkt lopen mensen die vanuit de uitkering gaan werken steeds vaker tegen problemen met de inkomstenverrekening aan. Hun uitkering komt niet op tijd, of er wordt niet direct het goede bedrag uitbetaald. Mensen moeten dan rondkomen van te weinig geld, of krijgen juist te veel geld dat ze later weer moeten terugbetalen.

Bij deze problemen moet natuurlijk worden bedacht dat het om mensen gaat die op een sociaal minimum zitten. Kleine schommelingen in het inkomen kunnen hard aankomen. Een uitkering een week later krijgen dan gebruikelijk kan het verschil betekenen tussen de huur wel of niet kunnen betalen.

Hieronder een mogelijke vormgeving:

- Het bufferbudget wordt, direct wanneer iemand begint met deeltijdwerk, gevuld met circa 600-800 euro. Hiermee kunnen direct in de eerste maand schommelingen worden opgevangen (indien wordt gewerkt met schattingen of verrekenen achteraf) of een periode worden overbrugd totdat salarisgegevens beschikbaar zijn (indien men werkt met verrekenen op de maand).
- Vervolgens wordt het budget maandelijks aangevuld met een bedrag dat wordt berekend als percentage van het verdiende salaris.
- Het verrekenende vakantiegeld en eventuele eindejaarsuitkering zouden maandelijks automatisch uit het bufferbudget kunnen worden uitgekeerd, zodat mensen met vast inkomen in ieder geval niet op maandbasis onder de bijstandsnorm komen.
- Verder zou de inwoner zelf kunnen bepalen wanneer en hoeveel uit het budget wordt uitgekeerd.
- Indien iemand uit de uitkering gaat wordt het niet-gebruikte deel van het bufferbudget uitgekeerd. Indien iemand gedurende langere tijd deeltijd werkt in de bijstand kan er ook worden gekozen om het budget jaarlijks 'af te romen', en alles tot een bepaald bodembedrag (van ca 600-800 euro) aan het einde van het jaar uit te keren.
- Als iemand stopt met werken en in de uitkering blijft dan wordt ook het restant uitbetaald. Als mensen vervolgens kort daarna weer gaan werken dan krijgen ze wél beschikking over het maandelijks opgebouwde bedrag, maar niet over het initiële bedrag van 600-800 euro.

We noemen deze variant een 'hybride' variant, omdat er zowel geld aan het begin beschikbaar komt als dat er maandelijks geld wordt opgebouwd.